

СИЛАБУС навчальної дисципліни «Управління фінансовими ризиками»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Тип і назва освітньої програми	ОП Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Курс, семестр	денна форма – 2 курс, 3 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4, Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Обліку та фінансів Фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробника (-ів)	Бражник Людмила, к.е.н., доцент, доцент кафедри liudmyla.brazhnyk@pdau.edu.ua , (0532) 56-50-03, https://www.pdau.edu.ua/people/brazhnyk-lyudmyla-vasylivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Вибіркова фахова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Методологія та організація наукових досліджень, Аналітичне забезпечення фінансових рішень, Банківський менеджмент, Страховий менеджмент, Управління фінансово-економічною безпекою, Управління активами фондового ринку, Фінансовий менеджмент.
Компетентності	- загальні: ЗК04. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення. - спеціальні (фахові, предметні): ФК03. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. ФК07. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування, страхування та фондового ринку.
Програмні результати навчання / Результати навчання	ПР04. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Роль навчальної дисципліни у формуванні у студентів системи знань і вмінь щодо розвитку соціальних навичок, таких як: комунікативні навички, самоорганізація, критичне мислення, лідерські якості, емоційний інтелект, позитивне мислення, уміння працювати в команді задля успішної

самореалізації та досягнень успіхів у майбутній кар'єрі	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
сформувати у здобувачів вищої освіти систему знань про сучасні методи управління фінансовими ризиками, які адекватні ринковим умовам; створення базису для сприйняття фінансової філософії і фінансової культури цього виду управлінської діяльності	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Теоретичні основи управління фінансовими ризиками Тема 2. Сутність, цілі та функції управління фінансовими ризиками підприємства Тема 3. Методичний інструментарій оцінки фінансових ризиків Тема 4. Дослідження систематичних та несистематичних фінансових ризиків підприємства Тема 5. Механізм нейтралізації фінансових ризиків підприємства Тема 6. Управління фінансовим ризиком в операційній діяльності підприємства Тема 7. Управління фінансовим ризиком в інвестиційній діяльності підприємства Тема 8. Нейтралізація ризику банкрутства в процесі кризового фінансового розвитку підприємства	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні методи (лекція, розповідь, пояснення); наочні методи (ілюстрування); практичні методи (практична робота). 2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду, метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти); методи стимулювання і мотивації обов'язку і відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження). 3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання: інтерактивні методи (дискусії); комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій). 4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: методи письмового контролю (контрольна робота, самостійна робота); методи самоконтролю (самостійний пошук помилок, самооцінювання, самоаналіз).	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на занятті, то він повинен відпрацювати пропущений матеріал та отримати за нього бали передбачені робочою програмою/силабусом, а виконані завдання згідно встановлених строків потрібно надіслати викладачу або на корпоративну пошту або на платформу LMS Moodle. Перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів
- щодо академічної доброчесності	здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; зазначення посилань на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень тощо; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці Академічна доброчесність ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichnadobrochesnist

- ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ЗАНЯТЬ	відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі вищої освіти, що навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуються положень Статуту ПДАУ та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи, тощо)
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС). Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Udemy, Campster тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету
- щодо оскарження результатів оцінювання	порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів урегульовується відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ, Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ, Положення про порядок вирішення конфліктних ситуацій у ПДАУ. Розгляд апеляції проводять із метою визначення об'єктивності виставленої оцінки. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Заяву щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням декана факультету

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Куцик А. П. Управління ризиками : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ. 2024. 119 с.
2. Лактіонова О. А. Управління фінансовими ризиками : навч. посіб. Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2020. 256 с.
3. Ризик-менеджмент : навч. посіб. для здобувачів спец. 051 «Економіка» та 073 «Менеджмент» /З.Д. Калініченко. Дніпро : ДДУВС, 2021. 224 с.
4. Долінський Л. Б. Фінансовий ризик-менеджмент : навч.-метод. посібник. Київ : Національний університет «Києво-Могилянська академія», 2022. 132 с.
5. Дорогань-Писаренко Л.О., Дроботя Я.А., Дорошенко О.О. Управління фінансовими ризиками : навч. посіб. Полтава : ПДАУ. 2023. 153 с.

Допоміжні

1. Brazhnyk L., Ivanyuta V., Kravchenko T., Kozak O., Los O., Pavliuk S. Harmonization of Agricultural Policy and Economic Security of the EU States. *WSEAS Transactions on Environment and Development*, 2023. vol. 19, pp. 1-10. URL: <https://wseas.com/journals/ead/2023/a025115-846.pdf>
2. Бражник Л.В., Аранчій Д.С., Чоп В.С. Фінансові ресурси підприємства : управління та їх вплив на фінансовий стан. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. №5 (05). С. 115-120. URL: <http://dees.iei.od.ua/index.php/journal/issue/view/7>

3. Бражник Л.В. Фінансовий ринок : навч. посіб. Полтава : ПДАУ, 2023. 130 с.
4. Бражник Л.В., Чумак В.Д. Антикризове управління як базис стійкого розвитку суб'єкта підприємництва. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Обліково-аналітичне забезпечення управління бізнес-процесами підприємства» (24-25 листопада 2021 р.). Херсон : ХДАЕУ, 2021. С. 434-435.
5. Бражник Л.В., Чумак В.Д. Вплив ризиків на діяльність банків. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Модернізація економіки: сучасні реалії, прогнозні сценарії та перспективи розвитку» (28-29 квітня 2021 р.), ХНТУ. Херсон : Ви-во ФОП Вишемирський, 2021. С. 391-393.
6. Дроботя Я. А. Інвестиційні ризики в діяльності сучасних сільськогосподарських підприємств. *Науковий вісник Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Серія «Економіка»*. 2020. Том 25. Випуск 3(82). С. 109-113.
7. Дроботя Я. А., Дорошенко О. О., Бражник Л. В. Стан управління ризиком ліквідності комерційних банків України. *Ефективна економіка*. 2022. № 3. DOI: 10.32702/2307-2105-2022.3.72.
8. Чайкіна А. Особливості інтеграції ризик-менеджменту в систему управління підприємством. *Економіка та суспільство*. 2022. № 39. С. 23–28.
9. Чумак В.Д., Бражник Л.В. Антикризове фінансове управління сільськогосподарськими підприємствами. *Забезпечення сталого розвитку фінансової системи України в умовах глобалізації: матеріали IV всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., м. Кам'янець-Подільський, 12 квітня 2024 р., ЗВО «ПДУ», 2024. С. 254-2572.*
10. Чумак В.Д., Бражник Л.В. Фінансова криза та напрями її подолання. *Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти* : матеріали VII міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Дніпро, 17 березня 2023 р., ДДУВС, 2023. С. 504-505.

**Реквізити
затвердження**

Затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування
протокол від 02 вересня 2024 року № 1

Додаток до силябусу
**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми / Форма семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	Виконання завдань самостійної роботи (практичних завдань)	Виконання завдань самостійної роботи (тези)	Контрольна робота	
Тема 1. Теоретичні основи управління фінансовими ризиками	3	3	3	13	15	9
Тема 2. Сутність, цілі та функції управління фінансовими ризиками підприємства	3	3	3			9
Тема 3. Методичний інструментарій оцінки фінансових ризиків	3	3	3			9
Тема 4. Дослідження систематичних та несистематичних фінансових ризиків підприємства	3	3	3			9
Тема 5. Механізм нейтралізації фінансових ризиків підприємства	3	3	3			9
Тема 6. Управління фінансовим ризиком в операційній діяльності підприємства	3	3	3			9
Тема 7. Управління фінансовим ризиком в інвестиційній діяльності підприємства	3	3	3			9
Тема 8. Нейтралізація ризику банкрутства в процесі кризового фінансового розвитку підприємства	3	3	3			9
Виконання завдань самостійної роботи (тези)				13		13
Контрольна робота					15	15
Разом	24	24	24	13	15	100

Шкала та критерії оцінювання

виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
3 бали	у випадку правильного розв'язання завдання та належного його оформлення, що показує високий рівень вміння відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань, а також обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень в сфері фінансів та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів
2 бали	у випадку наявних незначних методологічних помилок чи невірних арифметичних розрахунків при розв'язуванні завдань, однак набуваючи середнього рівня вміння відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань, а також обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень в сфері фінансів та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів
1 бал	у випадку наявних значних методологічних помилок чи невірних арифметичних розрахунків при розв'язуванні задач, однак набуваючи середнього рівня вміння відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань, а також обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень в сфері фінансів та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів
0 балів	студент не виконав правильно завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувачів вищої освіти

Розв'язування тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
3 бали	у випадку забезпечення 80-100 % правильних відповідей на тестові питання, що показують вміння систематизувати і аналізувати інформацію необхідну для вирішення професійних та наукових завдань, обґрунтовувати вибір управлінських рішень у сфері фінансів
2 бали	у випадку забезпечення 50-79 % правильних відповідей на тестові питання, що показують вміння систематизувати і аналізувати інформацію необхідну для вирішення професійних та наукових завдань, обґрунтовувати вибір управлінських рішень у сфері фінансів
1 бал	у випадку забезпечення 30-49 % правильних відповідей на поставлені питання, що показують

Кількість балів	Критерії оцінювання
	середній рівень вміння відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань, а також обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень в сфері фінансів та оцінювати їх ефективність
0 балів	у випадку правильних відповідей менше ніж 30 %, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувачів вищої освіти

самостійна робота: виконання практичних завдань

Кількість балів	Критерії оцінювання
3 бали	у випадку правильного розв'язання задачі та належного її оформлення, що показує високий рівень вміння відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань, а також обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень в сфері фінансів та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів
2 бали	у випадку наявних незначних методологічних помилок чи невірних арифметичних розрахунків при розв'язуванні задач, однак набуваючи середній рівень вміння відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань, а також обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень в сфері фінансів та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів
1 бал	у випадку наявних значних методологічних помилок чи невірних арифметичних розрахунків при розв'язуванні задач, однак набуваючи середній рівень вміння відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань, а також обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень в сфері фінансів та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів
0 балів	у випадку відсутності рішення завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувачів вищої освіти

виконання завдань самостійної роботи (тези – одні на семестр)

Кількість балів	Критерії оцінювання
11-13 балів	у випадку якщо тези доповіді та виступ відповідають всім критеріям щодо змісту та оформлення, що свідчить про високий рівень вміння відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань, а також обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень в сфері фінансів та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів
8-10 балів	у випадку якщо тематика тез розкрита не повністю, однак здобувач вищої освіти здійснив виступ та відповів на питання, що свідчить про базовий рівень вміння відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування та вміння обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів
5-7 балів	у випадку якщо тези підготовлені із незначними недоліками в оформленні, не в повному обсязі змістовному розкритті теми, неповних відповідей на додаткові питання по темі доповіді, що свідчить про достатній рівень вміння відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування та вміння обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів
2-4 бали	у випадку якщо тези підготовлені зі значними недоліками в оформленні чи змісті, відсутності відповідей на додаткові питання по темі доповіді та неповному розкриттю обраної теми, що свідчить про задовільний рівень вміння відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування та вміння обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів
1 бал	у випадку якщо тези підготовлені з істотними недоліками в змісті, невідповідності роботі існуючим вимогам щодо оформлення, відсутності орієнтування доповідача в означеному питанні, що свідчить про мінімальний рівень вміння відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування та вміння обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів
0 балів	у випадку відсутності виконаної роботи, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувачів вищої освіти

контрольна робота

Кількість балів	Критерії оцінювання
	теоретичні питання (2 шт.)

5 балів	здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку, якщо повна і вірна відповідь, що показує високий рівень вміння відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань, а також обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень в сфері фінансів та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів
4 бали	здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку наявності певних неточностей у відповіді на теоретичне питання, що свідчить про достатній рівень вміння відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань, а також обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень в сфері фінансів та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів
3 бали	здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку наявності окремих недоліків чи неточностей у відповіді на теоретичне питання, що свідчить про початковий рівень вміння систематизувати і аналізувати інформацію необхідну для вирішення професійних та наукових завдань у сфері фінансів
2 бали	здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку наявності багатьох недоліків у відповіді чи фрагментарному розкритті теоретичного питання, що свідчить про наявність мінімальних вмінь систематизувати і аналізувати інформацію необхідну для вирішення професійних та наукових завдань у сфері фінансів
1 бал	здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку наявності суттєвих недоліків у відповіді чи фрагментарному розкритті теоретичного питання, що свідчить про наявність фрагментарних вмінь систематизувати і аналізувати інформацію необхідну для вирішення професійних та наукових завдань, обґрунтовувати вибір управлінських рішень у сфері фінансів
0 балів	здобувач вищої освіти отримує за кожне теоретичне питання у випадку відсутності відповіді (правильної) на теоретичне питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу
	завдання (1 шт.)
5 балів	розрахунки практичної ситуації виконані правильно, сформовані повні висновки, що свідчить про високий рівень вміння систематизувати і аналізувати інформацію необхідну для вирішення професійних та наукових завдань, обґрунтовувати вибір управлінських рішень у сфері фінансів
4 бали	розрахунки практичної ситуації виконані правильно, проте сформовані висновки з неточностями, що свідчить про достатній рівень вміння систематизувати і аналізувати інформацію необхідну для вирішення професійних та наукових завдань, обґрунтовувати вибір управлінських рішень у сфері фінансів
3 бали	розрахунки практичної ситуації виконані з арифметичними помилками сформовані висновки носять не систематизований характер, що свідчить про початкові вміння систематизувати і аналізувати інформацію необхідну для вирішення професійних та наукових завдань у сфері фінансів
2 бали	розрахунки практичної ситуації виконані з методологічними помилками, висновки зроблені фрагментарно, що свідчить про наявність мінімального рівня вміння систематизувати і аналізувати інформацію необхідну для вирішення професійних та наукових завдань у сфері фінансів
1 бал	розрахунки практичної ситуації виконані частково з методологічними помилками, що свідчить наявність фрагментарного рівня вміння систематизувати і аналізувати інформацію необхідну для вирішення професійних та наукових завдань у сфері фінансів
0 балів	відсутність розрахунку практичної ситуації, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувачів вищої освіти